درخت تو گر بار دانش بگیرد به زیر آوری چرخ نیلوفری را

نمونه سوالات امتحانی دی ماه

آیا با بسته جهش کانون آشنا هستید؟

یکی از ابتکارات امسال کانون فرهنگی آموزش(قلم چی) بسته جهش می‌باشد که در ۳ حوزه ، فرایند آموزش شما را تکمیل خواهد کرد و باعث پیشرفت نمرات شما در مدرسه میشود.

✓ **آزمون های تشریحی کانون از دوم دبستان تا دوازدهم: با هدف تمرین بیشتر و بهبود نمرات در مدرسه و امتحانات نیمسال اول و دوم**

✓ **فیلم های آموزشی آفلاین پیشرفت: تدریس توسط مجرب ترین دبیران پرمخاطب کشور، منطبق بر برنامه آموزش و پرورش و کتاب درسی با هدف پیشرفت در مدرسه**

✓ **نرم افزار پلکان یادگیری: شامل آزمون‌های تستی و تشریحی در سطوح مقدماتی و پیشرفته، با امکان ساخت آزمون در هر سطح دشواری**

kanoonBook.ir

برای دریافت جایزه ویژه از کانون بوک و یا آشنایی بیشتر با بسته جهش کانون، عدد ۳۳ را به سر شماره ۹۰۰۰۸۴۵۱ ارسال کنید.

www.kanoon.ir

به نام یزدان پاک		
نام و نام خانوادگی:	وزارت آموزش و پرورش اداره کل آموزش و پرورش خراسان شمالی مدیریت آموزش و پرورش شهرستان بجنورد آموزشگاه: دبیرستان **دانش**	نام آزمون: **علوم و فنون ادبی ۳**
نام کلاس:		تاریخ آزمون: ...../ ۱۰ / ۱۴۰۴ ه.خورشیدی
پایه / رشته: **دوازدهم / علوم انسانی**		زمان پاسخ‌گویی: **۷۵ دقیقه**
طراح آزمون: پهلوان		تعداد صفحه: **۳** / تعداد سؤال: **۲۱**

وقت گوش کردن یاد بگیریم، هنگام سکوت بیاندیشیم و زمان حرف زدن یاد بدهیم.

ردیف	سؤالات	بارم
	تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی (۴ نمره)	
۱	**درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر را مشخص کنید.** الف) شاعران دورهٔ بازگشت، باعث نوآوری و تکامل قابل توجهی در شعر فارسی شدند. درست ◯ نادرست ◯ ب) فتحعلی‌خان صبای کاشانی، پرچم‌دار بازگشت ادبی و شاخص‌ترین شاعر این دوره است. درست ◯ نادرست ◯ پ) کم‌توجهی کاربرد جمله‌ها و ترکیب‌های زبانی از بارزترین شاخصه‌های زبان شعر عصر بیداری است. درست ◯ نادرست ◯ ت) نثر فارسی در دورهٔ بیداری برخلاف شعر فارسی، دچار قید و بندهای نثر مصنوع و فنی می‌شود. درست ◯ نادرست ◯	۱
۲	**جاهای خالی را با واژه‌های مناسب کامل کنید.** الف) مجموعهٔ آثار منظوم و منثور میرزا عبدالوهاب نشاط با عنوان ..... باقی است. ب) میرزا محمدصادق امیری فراهانی از جانب مظفرالدین‌شاه به ..... ملقب شد.	۱
۳	**از میان این شاعران کدام قصیده‌سرا و کدام غزل سرا به شمار می‌آیند؟** الف) سروش اصفهانی: ..... ب) فروغی بسطامی:	۰/۵
۴	**دو عامل از عوامل بیداری جامعه را در دورهٔ بیداری بنویسید.**	۱
۵	**شاخص‌ترین درون‌مایه‌های شعر عصر بیداری را بنویسید.** (دو مورد)	۰/۵
	موسیقی شعر (۶ نمره)	
۶	**مشخص کنید وزن هر بیت، همسان یک پایه‌ای، ناهمسان و یا همسان دولختی است؟** الف) آب زنید راه را هین که نگار می‌رسد / مژده دهید باغ را بوی بهار می‌رسد (.....) ب) دلم سر به هامون رها می‌پسندد / سرم بالش از صخره‌ها می‌پسندد (.....) پ) شفای این دل بیمار جز لقای تو نیست / طبیب جان خرابم کسی ورای تو نیست (.....)	۰/۷۵
۷	**وزن بیت «ماه فروماند از جمال محمد / سرو نباشد به اعتدال محمد» را بنویسید.**	۰/۵
۸	**کدام یک از کلمات «تک هجایی» زیر ممکن است در صورت اضافه شدن به کلمهٔ دیگری «کوتاه» شود؟** الف) دو ب) سو ج) جو د) مو	۰/۲۵
۹	**وزن بیت**«برداشته دل ز کار او بخت / درماند پدر به کار او سخت»**در کدام گزینه آمده است؟** الف) مفتعلن مفتعلن فاعلن☐ ب) مفعول فاعلات مفاعیلن☐ پ) مفعول مفاعلن فعولن☐ ت) مفاعیلن مفاعیلن فعولن☐	۰/۲۵
۱۰	**در تقطیع نمونه‌های زیر، برای هر مورد کدام اختیار شاعری استفاده شده است ؟ نوع اختیار را بنویسید.** **الف) جادویی: _ U _** **ب) بهانه: U _ _**	۱

www.kanoon.ir

۱۱	**بیت «لبخند تو خلاصهٔ خوبی‌هاست / لختی بخند خندهٔ گل زیباست» را بخوانید و موارد خواسته شده را انجام دهید.** الف) بیت را تقطیع کنید و نشانه‌های هجایی آن را بگذارید. ب) بیت را به دو صورت برش بزنید و پایه‌های آوایی آن را مشخص کنید. پ) هر دو وزن بیت را بنویسید.	۱/۲۵ ۰/۵ ۰/۵
۱۲	**واژهٔ «دلارام» را یک بار بدون حذف همزه و یک بار با حذف همزه ، تقطیع هجایی کنید و بنویسید.**	۱
۱۳	**با توجه به بیت «اگر آن تُرک شیرازی به دست آرد دل ما را / به خال هندویش بخشم سمرقند و بخارا را»** الف) اختیار «حذف همزه» در کدام هجای بیت صورت گرفته است؟ عدد هجا را بنویسید. ..... ب) «تغییر کمیت مصوت ها» را در هجاهای بیت مشخص کنید.	۰/۲۵ ۰/۷۵
	زیبایی شناسی (۶ نمره)	
۱۴	**بیت «گفت آن یار کزو گشت سرِ دار بلند / جرمش این بود که اسرار هویدا می‌کرد» به چه داستانی «تلمیح» دارد؟ توضیح دهید.**	۰/۷۵
۱۵	**ابیات زیر را با دقت بخوانید و آرایه‌های خواسته شده را بیابید و بنویسید.** به تمنای تو در آتش محنت چو خلیل / گوییا در چمن و لاله و ریحان بودم درویش بی‌معرفت نیارامد تا فقرش به کفر انجامد ؛ کادَ الفَقرُ اَن یَکونَ کُفرا از اسب پیاده شو بر نطع زمین نه رخ / زیر پی پیلش بین شهمات شده نعمان **مراعات نظیر:** ..... **تلمیح:** ..... **تضمین:**	۱/۵
۱۶	**در کدام قسمت بیت زیر، آرایهٔ «تضمین» به کار رفته است؟ حافظ از شعرِ کدام شاعر تضمین کرده است؟** خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم کز نسیمش بوی جوی مولیان آید همی	۰/۷۵

www-karoon-ir

۱۷	**آرایه‌های «تضاد» و «متناقض‌نما» را در ابیات زیر مشخص کنید.** ز کوی یار می‌آید نسیم باد نوروزی از این باد ار مدد خواهی چراغ دل برافروزی همه غیبی تو بدانی همه عیبی تو بپوشی همه بیشی تو بکاهی همه کمّی تو فزایی تضاد: ..... متناقض‌نما:	۱
۱۸	**برای هر یک از ابیات ردیف اول، آرایهٔ مناسب از ردیف دوم انتخاب کنید** و عدد هر آرایه را در جای مشخص شده بنویسید. **الف)** ..... **ب)** ..... **پ)** ..... **ت)**	۱

ردیف اول	ردیف دوم
الف) هر کو نظـــری دارد با یار کمـــان ابرو / باید که سپر باشد پیش همه پیکان‌ها	۱) تلمیح
ب) به شهر عشق منم شهریار چون حافظ / منم که شهرهٔ شهـرم به عشق ورزیدن	۲) لف و نشر
پ) شاه ترکان سخـــن مدعیان می‌شنود / شرمی از مظلمهٔ خـــون سیاووشش باد	۳) مراعات نظیر
ت) مستانه کاش در حـرم و دیـر بگـذری / تا قبله‌گاه مؤمـــن و ترســـا کنم تو را	۴) تضمین

۱۹	**«لف و نشر» را در ابیات زیر مشخّص کنید و نوع هر کدام را بنویسید.** الف) گر دهدت روزگار، دست و زبان زینهار هر چه بدانی مگوی، هر چه توانی مکن ب) ذکـــر رخ و زلـــف تـــو دلـــم را وردی است که صـبـــح و شـــام دارد	۱
	نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)	
۲۰	**ابیات زیر از سید اشرف‌الدین گیلانی است. ابیات را با دقت بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.** غلغلی انداختـــی در شهر تهران ای قلم خوش حمایت می‌کنی از شرع قرآن ای قلم گشت از برق تو ظاهر نور ایمان ای قلم مشکلات خـلـــق گـردد از تو آســـان ای قلم نیستی آزاد در ایران ویران ای قلم **الف) یک ویژگی زبانی و یک ویژگی فکری در شعر بیابید و بنویسید.** **ب) دو مورد از آرایه‌های بدیع معنوی بیابید و بنویسید.**	۱ ۱
۲۱	**با توجه به متن زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.** « باری چه دردسـر بدهم؟ آن قدر گفت و گفت و گفت تا ما را به این کار واداشت حالا که می‌بینند آن روی کار بالاست، دست و پایش را گم کرده، تمام آن حرف ها یادش رفته. تا یک فرّاش قرمز پوش می‌بینند، دلش می‌تپد. تا به یک ژاندارم چشمش می‌افتد، رنگش می‌پرد. هی می‌گوید: امان از همنشین بد». «چرند وپرند دهخدا» **الف) دو مورد از ویژگی‌های زبانی نثر دورهٔ بیداری را بنویسید .** **ب) دو مورد از ویژگی‌های فکری متن بالا را بنویسید .**	۱ ۱
	در پناه یزدان، سربلند و پیروز باشید. جمع بارم	۲۱